

## POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa Miejskiego [...] w O.  
przeciwko T. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w P.  
o zapłatę,  
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 20 stycznia 2016 r.,  
zażalenia strony pozwanej  
na wyrok Sądu Apelacyjnego w [...]  
z dnia 27 marca 2015 r., sygn. akt I ACa [...],

**oddala zażalenie.**

### UZASADNIENIE

Po rozpoznaniu apelacji powoda Miejskiego [...] w O. Sąd Apelacyjny w [...] wyrokiem z dnia 27 marca 2015 r. uchylił wyrok Sądu Okręgowego w O. z dnia 23 września 2014 r., którym zostało oddalone powództwo, w wyniku uwzględnienia zarzutu przedawnienia roszczeń podniesionego przez pozwanego „T.” Spółki z o.o. w O. w sprawie o zapłatę na rzecz powoda 3 159 116,80 złotych z tytułu kary umownej za zwłokę w wykonaniu projektu budowlanego i wykonawczego na modernizację określonych obiektów, należących do powoda a objętych umową zawartą dnia 8 stycznia 2010 r. w trybie zamówień publicznych. Podstawą prawną uchylenia zaskarżonego apelacją wyroku i przekazania sprawy do ponownego

rozpoznania było uznanie przez Sąd Apelacyjny, że nie nastąpiło przedawnienie dochodzonego roszczenia, a więc nie została rozpoznana istota sporu (art. 386 § 4 k.p.c.).

W zażaleniu pozwany zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie zaskarżonym wyrokiem przepisów postępowania, tj. art. 386 § 1 i 4 k.p.c. w sytuacji, gdy Sąd drugiej instancji powinien był rozpoznać sprawę merytorycznie od nowa i wydać orzeczenie kończące postępowanie w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie należało oddalić, pozostawiając rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 385 k.p.c. sąd drugiej instancji oddala apelację, jeżeli jest ona bezzasadna, a zgodnie z art. 386 § 1 k.p.c. w razie uwzględnienia apelacji sąd drugiej instancji zmienia zaskarżony wyrok i orzeka co do istoty sprawy. W jednym i drugim wypadku dokonuje kontroli postępowania przed sądem pierwszej instancji i kierując się zasadą tzw. apelacji pełnej po raz wtóry przeprowadza, w razie potrzeby całe postępowanie, włącznie z dopuszczeniem dowodów. Nie może jednak zastąpić sądu pierwszej instancji i przeprowadzać postępowania rozpoznawczego po raz pierwszy, jeśli dotąd nie była rozpoznana istota sprawy, gdyż zanikła by wtedy funkcja kontrolna sądu odwoławczego.

Zapobiega temu art. 386 § 4 k.p.c. Przepis ten stanowi, że w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, to sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania. Według utrwalonego stanowiska orzecznictwa (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1998 r., II CKN 897/97, OSNC 1999, nr 1, poz. 22) nierozpoznanie istoty sprawy oznacza w rozumieniu art. 378 § 2 k.p.c. zaniechanie przez sąd pierwszej instancji zbadania materialnej podstawy żądania pozwu albo pominięcie merytorycznych zarzutów pozwanego.

Miało to miejsce w rozpoznawanej sprawie, w której Sąd ograniczył się do stwierdzenia przedawnienia dochodzonego roszczenia, co okazało się błędne. Brak zatem zbadania merytorycznej podstawy roszczenia na skutek błędnego uznania tego roszczenia za przedawnione oznacza, że nie rozpoznano istoty

sprawy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 maja 2002 r., V CKN 357/00, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2013 r., II CZ 188/12, nie publ.).

Zażalenie pozwanego zostało skierowane przeciwko uchyleniu wyroku i przekazaniu sprawy do ponownego rozpoznania, a więc ocenie mógł być poddany jedynie ewentualny błąd sądu odwoławczego przy kwalifikowaniu sytuacji procesowej jako odpowiadającej powołanej podstawie orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2013 r., IV CZ 170/12, nie publ.). Pozwany powinien się być więc skupić na zakwestionowaniu wystąpienia przesłanek zastosowania w sprawie art. 386 § 4 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2015 r., V CZ 29/15, nie publ.), a nie na rozpoznanej jakoby przez Sąd pierwszej instancji istocie sprawy i zgromadzonym w tym zakresie, jak twierdzi materiale dowodowym. Skuteczne podważenie zastosowania przez sąd drugiej instancji art. 386 § 4 k.p.c. nie nastąpiło, zatem zażalenie okazało się nieuzasadnione.

W tych okolicznościach należało na podstawie art. 398<sup>14</sup> w związku z art. 394<sup>1</sup> § 3 orzec jak w postanowieniu.

I.n